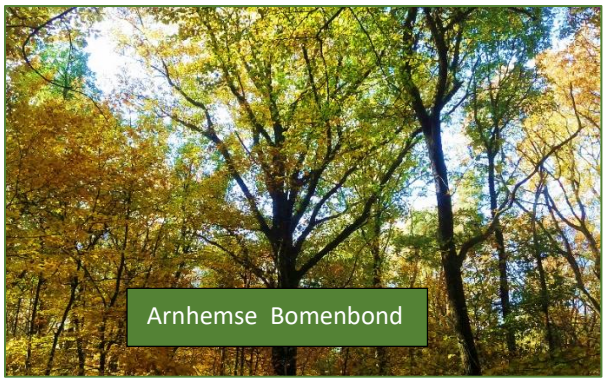

13 augustus 2025, Arnhem

Betreft: nieuw beleid en maatregelen tegen gebruik van pesticiden in Arnhem op particuliere terreinen en landgoederen.

Aan de wethouder Natuur gemeente Arnhem

Beste mevrouw van Esch,

In de Groenvisie 2017-2035 van de gemeente Arnhem wordt gepleit voor een groene gezonde stad, een natuurvriendelijke stad en natuurlijk beheer.

Wij hebben begrepen dat er voor de gemeente Arnhem diverse mogelijkheden bestaan om tegen het gebruik van pesticiden door bedrijven en particulieren op te treden.
Graag willen wij weten wat de Gemeente Arnhem al onderneemt om deze pesticiden en andere gevaarlijke bestrijdingsmiddelen op **particuliere terreinen en landgoederen** te verbieden dan wel enorm te verminderen**. En of dat beleid geïntensiveerd kan worden met maatregelen en acties?**

De luchtmetingen van het project Schone Sier tonen aan dat ook in Natura 2000-gebieden, parken en andere natuurgebieden een nevel van bestrijdingsmiddelen hangt, ook in Arnhem.
Bestrijdingsmiddelen blijven niet op de akker liggen, zij verdampen, hechten zich aan fijne stofdeeltjes en verwaaien.

De mensen en de dieren worden continu aan chemische stoffen uit de landbouw blootgesteld en alles wat leeft ademt deze stoffen voortdurend in. (Uit het verslag onderzoeksproject “Schone Sier - zie **bijlage 1**). De onderzoekers hebben gedurende ruim een jaar op 7 locaties luchtfilters geplaatst, ook op de Veluwe, waarvan elke zes weken monsters zijn genomen en eikenbladeren verzameld. In 64 luchtfiltermonsters werden 70 verschillende bestrijdingsmiddelen gevonden en in 39 monsters van eikenbladeren 53 verschillende pesticiden. In beide samen werden 77 verschillende stoffen gevonden. Overal in Natura 200 gebieden werden in de lucht het onkruidbestrijdingsmiddel glyfosaat en haar omzettingsproduct AMPA gevonden. Bovendien hebben alle aangetroffen middelen (mogelijk) toxische eigenschappen voor mensen en dieren.
Deze verspreiding van bestrijdingsmiddelen vindt ook plaats als bijv. pachters binnen de gemeentegrenzen van Arnhem pesticiden gebruiken.

Graag willen wij weten of gemeente Arnhem het gebruik van pesticiden gaat verbieden of enorm gaat verminderen? Het is ons inziens belangrijk het voorzorgsprincipe toe te passen door middelen te verbieden, die niet bewezen veilig zijn. Het is eveneens belangrijk de Habitatrichtlijn te handhaven met medeneming van alle verspreidingsmechanismen.

Gemeenten hebben binnen de nieuwe Omgevingswet mogelijkheden, en zelfs de juridische plicht, om burgers te beschermen tegen de risico's van blootstelling aan bestrijdingsmiddelen en hen een gezonde leefomgeving te bieden. Een gemeente heeft als bevoegd gezag mogelijkheden om maatregelen of verboden op te leggen aan het gebruik van bestrijdingsmiddelen (zie gemeentelijke handleiding "Regulering Bestrijdingsmiddelen" – **bijlage 2**).

De omgevingswet biedt meerdere grondslagen voor lokale regelgeving die kan bestaan naast en in aanvulling op, de toelatingsprocedure van bestrijdingsmiddelen. Aan bestuursorganen is toegestaan om het voorzorgsbeginsel aan te voeren als rechtvaardiging voor het stellen van regels die het grondgebruik beperken. De "Richtlijn duurzaam gebruikt pesticiden" **verplicht Nederland** om kwetsbare groepen, waaronder omwonenden, te beschermen tegen schade door bestrijdingsmiddelen.

De verantwoordelijkheid voor de uitvoering hiervan heeft het Rijk bij de gemeente gelegd. In het Omgevingsplan dat de gemeente vaststelt staan regels over de fysieke leefomgeving, en de evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Daarbij is de gemeente verplicht om rekening te houden met het belang van het beschermen van de gezondheid van de burgers.

In het omgevingsplan kunnen algemene regels worden gesteld, bijvoorbeeld spuitvrije zones rond kwetsbare locaties, zoals woningen, ziekenhuizen, verzorgingstehuizen, kinderdagverblijven en scholen. En grenzen aan de hoeveelheid bestrijdingsmiddelen en de soort bestrijdingsmiddelen (alleen laag risico middelen). Naast algemene maatwerkregels heeft de gemeente ook de bevoegdheid om maatwerkvoorschriften te stellen.

In de gemeentelijke handleiding "Regulering Bestrijdingsmiddelen" van Natuur en Milieu/Urgenda staat **gedetailleerde informatie** over de juridische mogelijkheden, die de gemeente heeft om burgers te beschermen tegen de gevaren van het gebruik van bestrijdingsmiddelen.

We hopen dat u onze vele vragen al kan beantwoorden en informatie kan geven over welke beleid wordt voorbereid om de pesticiden en andere gevaarlijke bestrijdingsmiddelen op **particuliere terreinen en landgoederen** te verbieden, dan wel enorm te verminderen. Tevens willen we graag in het komende gesprek met u dit onderwerp bespreken.

Met vriendelijke groeten,

namens het **Bestuur van de Arnhemse Bomenbond**

Joost Blasweiler (voorzitter), **Anne Ferwerda-Evers** (secretaris) en **Mieke Hegge**

Secretariaat adres: Jan Vethstraat 9, 6813 HJ Arnhem Mobielnr. 0648615288